

Provisionalment: Plaça Jordi de Sant Jordi -
GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.com
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

Ballon
Alemanya, 2018
Direcció: Michael Herbig
Intèrprets: Friedrich Mücke, Karoline Schuch, Alicia von Rittberg, David Kross
Durada: 125 min.
Gènere: drama
Idioma: alemany
Data d'estrena: 06/09/19

Una història de la guerra freda

De *Torn Curtain* (Cortina esquinçada, 1966) de Hitchcock a *Bridge of Spies* (El pont dels espies, 2015) de Spielberg, passant per *Good Bye, Lenin!* (2003) o *Das Leben der Anderen* (La vida dels altres, 2006), per citar alguns dels títols més reconeguts, la guerra freda ha estat una font inesgotable d'arguments cinematogràfics, tant des d'una perspectiva interna –amb la mirada dels mateixos alemanys sobre el seu passat– com externa, esdevenint una època ideal per a la construcció de thrillers o films polítics.

Viento de libertad, títol molt metafòric amb què s'estrena aquí *Balloon* (Globus, 2018), és una pel·lícula que se situa a mig camí entre la crònica sociopolítica d'una època i el thriller d'intriga. En aquesta ambivalència rau una part del seu mèrit, però també algunes de les seves deficiències. Ens situem a la República Democràtica Alemanya del 1979, ja a les acaballes de la guerra freda, quan l'aire pur de la perestroika de Gorbtxov estava a punt d'arribar a l'est d'Europa. Eren els últims anys de l'estricta maquinària de control polític i ideològic dels règims comunistes, en el cas de la RDA encapçalats pel govern d'Erich Honecker. Una època en què els alemanys de l'est vivien en una mena de presó gegant amb tots els seus moviments controlats per la Stasi, un dels cossos policials més durs de l'Europa comunista del moment juntament amb el KGB soviètic.

Viento de libertad explica la història de dues famílies i els seus intents per escapar-se a l'Alemanya occidental a la recerca d'una vida millor. El seu cas exemplifica a la perfecció els milers d'intents de fugida, pels mètodes més diversos, que es van viure a la RDA des de la construcció del mur de Berlín el 1961. En aquests intents van morir centenars de persones i moltes altres van ser detingudes i empresonades. El director Michael Herbig parteix, doncs, d'un cas real –ja adaptat cinematogràficament el 1982 per Delbert

Mann a *Night Crossing* (Fuga de nit, en la versió en castellà)– en què els protagonistes van intentar la fugida construint un globus aerostàtic casolà. Tot i que la pel·lícula està àmpliament documentada i reconstruïda –la seva elaboració ha suposat gairebé sis anys de feina–, Herbig ha condensat els pràcticament dos anys que van transcórrer en el cas real en un temps cronològic molt més comprimit amb l'objectiu de crear una tensió dramàtica més gran.

És possible que a *Viento de libertad* li hagin faltat alguns mitjans i més pressupost per convertir-se en l'aventura èpica que hauria pogut ser. Però justament Herbig es mostra molt més còmode en la descripció d'aquesta societat opressiva i megacontrolada de la RDA del 1979 que no pas en el terreny del suspens, on hi ha alguns excessos narratius i alguns cops d'efecte en què manipula sense massa justificació el punt de vista i la informació que dona a l'espectador. En canvi, quan la pel·lícula resulta més interessant és quan planteja el debat que els mateixos agents policials –personificats en el coronel de la Stasi que interpreta Thomas Kretschmann– tenen entre ells: si el funcionament de la RDA és tan perfecte com els seus dirigents polítics pregonen als quatre vents, per quin motiu milers de ciutadans arriben a arrisquen la seva vida per fugir-ne? Quan Herbig posa sobre la taula les contradiccions del règim i les pors i els anhels de llibertat dels protagonistes és quan *Viento de libertad* excel·leix. Quan intenta construir la tensió pròpia d'un thriller polític, la pel·lícula flukeja, en part per aquesta inexperiència en el domini narratiu que hem comentat abans. Amb tot, en conjunt és un film interessant, que manté molt bé la tensió i el ritme i que ens transporta novament a una època fosca de la història d'Europa que esperem que mai torni.

Francesc Vilallonga
Col·lectiu de crítics de cinema de Girona